

Raadsvoorstel

Onderwerp: Verordeningen WWB, IOAW en IOAZ

Datum raadsvergadering	28 maart 2013	Portefeuillehouder(s)	A. Verkaik
Registratienummer	Rs13.00338	Ambtenaar	WIZ / R. Bijl
Datum carrousel	-	Telefoon	0255 567560
Raadsbesluit nr.	R13.020	E-mailadres	rbijl@Velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. de volgende verordeningen vast te stellen:
 - Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2013 gemeente Velsen;
 - Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2013 gemeente Velsen;
 - Handhavingsverordening WWB, IOAW en IOAZ 2013 gemeente Velsen;
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2013 gemeente Velsen;
2. de volgende verordeningen in te trekken:
 - Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2012 gemeente Velsen
 - Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2012 gemeente Velsen;
 - Handhavingsverordening WWB, IOAW en IOAZ 2012 gemeente Velsen.
3. het genoemde onder 1 en 2 in werking te laten treden daags na publicatie.

Samenvatting

Vanaf 1 januari 2013 moet het college een boete opleggen als de uitkeringsgerechtigde zijn inlichtingenplicht niet nakomt. Dit is in de wet geregeld en de gemeentelijke beleidsvrijheid is beperkt. Dat betekent dat een aantal raadsverordeningen moet worden aangepast en er één nieuwe moet worden vastgesteld.

Aanleiding

Op 1 januari 2013 is de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving (kortweg: de Fraudewet) in werking getreden. Met deze wet is een groot aantal wetten in het domein van de sociale zekerheid gewijzigd, waaronder de WWB, de IOAW en de IOAZ. Doel van de wet is:

- a. de solidariteitsgedachte benadrukken: het vangnet van sociale voorzieningen is er alleen voor mensen die daar recht op hebben; misbruik mag niet lonen;
- b. preventie door goede voorlichting en door het opleggen van hoge boetes;
- c. ten onrechte ontvangen uitkering geheel terug vorderen.

De gewijzigde wetten kenmerken zich vooral door de verplichting van het college om teveel ontvangen uitkering als gevolg van het niet (volledig) nakomen van de inlichtingenplicht geheel terug te vorderen en vervolgens een bestuurlijke boete op te leggen. Deze boete is net zo hoog als het bedrag dat teveel is betaald (het benadelingsbedrag).

Tot nu toe was terugvordering en het opleggen van een maatregel als gedragscorrectie een gemeentelijke bevoegdheid, vastgelegd in verordeningen en beleidsregels. Met de inwerkingtreding van de Fraudewet moest daarom een aantal bestaande verordeningen worden herzien. Tevens verdiende het aanbeveling de beperkte beleidsvrijheid die de wetgever nog biedt, vast te leggen in nieuwe gemeentelijke regels. Daartoe wordt een viertal verordeningen ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden: drie bestaande worden herzien en er is één nieuwe: de Verordeningen verrekening bestuurlijke boete bij recidive.

Daarnaast zal het college nog een besluit nemen over de aanpassing van twee bestaande beleidsregels en over een nieuwe: de beleidsregels boeteoplegging. De raad wordt hierover afzonderlijk bij collegebericht geïnformeerd.

Alle verordeningen en beleidsregels zijn in de IJmond ambtelijk gezamenlijk voorbereid en worden in alle gemeenten gelijkluidend aan het gemeentebestuur aangeboden.

Programma

Werk en Inkomen

Kader

- Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving
- Wet werk en bijstand (WWB)
- Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)

Beoogd doel en effect van het besluit

Bestaande verordeningen in overeenstemming te brengen met de wet en de gemeentelijke beleidsvrijheid verantwoord in te vullen.

Directe maatschappelijke consequenties

Verdere intensivering van het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van sociale voorzieningen die door de gemeente worden uitgevoerd.

Argumenten

1. De bestaande verordeningen, de Maatregelenverordening WWB, de Maatregelenverordening IOAW/Z en de Handhavingsverordening zijn in overeenstemming met de wet gebracht. In concreto betekent dit dat alle bepalingen die betrekking hadden op de inlichtingenplicht en de gevolgen daarvan zijn geschrapt nu dat in de wet is geregeld.

2. Gelijkertijd is van de gelegenheid gebruik gemaakt om wat tekstuele wijzigingen door te voeren. Deze hebben vooral betrekking op het na het Lenteaakkoord weer vervallen verklaren van de zogenaamde huishoudinkomenstoets. In de wijziging van de verordeningen in 2012 waren daar juist nieuwe bepalingen over opgenomen.

3. De nieuwe Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive regelt de wijze waarop het college omgaat met de beslagvrije voet. Bij verrekening van de boete met de uitkering moet deze voet worden gerespecteerd. Bij recidive echter mag deze maximaal drie maanden buiten beschouwing worden gelaten. Dat impliceert dat belanghebbende dan drie maanden geen inkomen heeft. Dat kan onder omstandigheden op gespannen voet staan met de gemeentelijke zorgplicht.

Onder de voorwaarden die in de verordening zijn vastgelegd, kan het volledig buiten beschouwing laten van de beslagvrije voet beperkt blijven tot één maand. De volgende twee maanden wordt deze voet maar voor 80% in aanmerking genomen. Hiermee wordt de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende benadrukt maar wel rekening gehouden met de (on)mogelijkheid om in het bestaan te voorzien.

4. Dezelfde redenering is ook opgenomen in de Maatregelenverordening WWB. Als de belanghebbende recidivist is bij een voorliggende voorziening, zoals de WW, mag het UWV de beslagvrije voet voor maximaal vijf jaar buiten beschouwing laten. De gemeente is dan wel gehouden om bijstand te verlenen, maar kan het gedrag corrigeren met een maatregel die overeenkomt met de onder argument 3. omschreven methodiek.

Inspraak, participatie etc.

De gewijzigde wetgeving is al besproken met de Cliëntenraad. Aan hen is vervolgens een samengevatte weergave van de voorgestelde wijzigingen om advies voorgelegd. Men kan hiermee instemmen.

Alternatieven

Het buiten beschouwing laten van de beslagvrije voet bij recidive kan op verschillende manieren worden vormgegeven. In de voorgestelde tekst is aangesloten bij een model van Stimulansz/RCF, de adviesorganen voor gemeenten op het gebied van sociale voorzieningen en handhaving. Elk ander rekenmodel is denkbaar, maar de marges zijn klein. Het gaat om drie maanden wel of niet (gedeeltelijk) de beslagvrije voet in acht nemen.

Risico's

Aan de toepassing van deze verordeningen zijn geen extra risico's verbonden.

GEMEENTE VELSEN

Wel kan een kanttekening worden geplaatst bij de uitvoerbaarheid en het effect. Ondanks de verscherpte bepalingen is het een illusie te denken dat hoge fraudevorderingen, waar nog eens een even hoge boete aan wordt toegevoegd, volledig zullen worden geïnd. Als men geen middelen heeft, is invordering slechts tot een klein bedrag per maand mogelijk.

Financiële consequenties

N.v.t.

Uitvoering van besluit

De cliënten zijn twee maal per nieuwsbrief geïnformeerd en de groep cliënten die maandelijks een Rof inlevert heeft nog een persoonlijke voorlichtingsbrief ontvangen. Ook heeft er een artikel gestaan over de boetes in De Jutter / De Hofgeest en op de gemeentelijke website.

De interne processen zijn ingeregeld.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

- a. De tekst en toelichting van de volgende verordeningen:
- Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2013 gemeente Velsen
 - Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2013 gemeente Velsen
 - Handhavingsverordening WWB, IOAW en IOAZ 2013 gemeente Velsen
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete 2013 gemeente Velsen
- b. Het concept raadsbesluit

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris,

De burgemeester,

D. Emmer

F.M. Weerwind

